



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

73. Dona Riccij Regi gratissim.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

niant ominatissimam; reliquarum trium media nunquam patet, nisi ad Regis exitum aut ingressum: & hæc de Regia Pechinensi pro instituto pauca.

73.
Dona Riccij
Regi gratil-
sim.

Postridie aduentus Riccij qui fuit Ianuarij 25. cum suis in urbem muneribus inducitur; munera splendido comitatu ad Regem portantur; quæ res rituum Magistratus, eosdemque Externis, & Legatis, eorumque probandis muneribus Præfectos grauius affecit aduersus infonem Riccium; nimirum scelestus Mathanus, consecratis suis duobus Eunuchis modum dictauerat, totam huius obsequij gratiam ab eo Magistratu ad se vnum trahendi. Visa sunt Regi munera Riccij, quibus Sinæ par nihil haberent: tabularum aspectu consternatus quibus didicerat referri Saluatorem, eiusque augustissimam parentem, exclamauit. Ille Deus uiuit, & addunt aliqui, proiecto ut solent corpore, & thure posito adorasse. Certum quidem hos vultus proinde ut viuos cum metu ferentem, retinuisse minorem tabulam Saluatoris; maiores datas ad matrem misisse simulachris impensè addictam, quæ & ipsa illarum obiectu territa, in Regis thesaurum iussit eas recondi; & Regis ad eas attoniti, vulgatus clamor, nouum Patribus cognomentum fecit, dictique sunt exinde, *Patres qui Regi Deum viuam donarunt*; thesauri custodes Eunuchi, earum conspectu viros tantum primores dignabantur. Ex aula intima, quatuor Eunuchos eosdemque collegas Mathematicorum, iussit Rex discere, quo artificio horologia regerentur, & præscriptum iis ab eo triduum incredibile est quàm sollicito metu occuparent, ne quid eos omnino præteriret, cuius malè percepti pœnas luerent, aut neglecti; cumque rem antea ignotam, nulla explicarent nota vocabula, fingebat iis Riccius novos characteres, hoc est nouas voces, quod soli possunt in lingua Magistri & iis præfidiis commode instituti: cum scitè Regi fecissent satis, gradu altiori ab eo ornati sunt. Verum ex horariis duobus grandius cum agi non posset nisi longo ponderum descensu, quem testum regiæ demissum, & nullis allatgens gradibus negabat. Fabricarum Præfectis sciscitentibus in præcellam turrim sublatum est, quam in secundo palatij septo Riccius designauit; artificum Principes omni operis, colorum; gammitionis, & sculpti varietate decorantur, quæ Regem oblectaret, suis illic in horis frequenter animum laxare solitum: peculiaris elegantia in ea laudabatur quod auis illa quam solis nominant, horas rostro indice notaret. Dum autem Riccius horologiis librandis Mathematicos cum Pantonia in palatio erudiret, aderant crebrius ab Rege ex Eunuchis familiaribus apud eum alluctis, qui requirerent, quicquid illi venisset in mentem de orbe nostro cognoscere; referrent etiam de ipsis minutias omnes, ad quæ quo modo, & quantum ederent, quasi mundi alterius homines, naturæ alterius esse oporteret. At enim Riccium præter os & barbam, cæterà Sinensem ardebat videre, nisi sui auara maiestas obstaret, suis quoque Colais, & Regum Legatis vultus sui copiam facere dedignaretur.

dedignata; quod vnum licebat, iussit illum cum socio in palatium interius induci ubi ab Eunuchis pictoribus, vera ut poterant, redderetur eorum species; inspectis iis cum subisset item de Regum nostrorum habitu quærere, contigit Riccio in promptu esse sanctum Iesu nomen, triplici coram adorantium Ordine venerandum *Cælestium, terrestrium, & infernorum*, cuius mysterium elegantissima scriptione à Riccio explicatum, idcirco Regi minus satisfecit, quod esset insuetus spectandis figuris suo appositè lumine umbræque frequentatis, nam utrumque sculptura Sinensis simplicibus lineis peius supplet quàm rudiaræ apud nos graphides, in quibus saltem ex eo quod ponitur, intelligitur quod deest: eademque Sinæ laborant inopia in vestium finibus, & nudorum corporum figuracione. Suis ergo Rex iisdem pictoribus iussit in tabula illos Iesu adoratores coloribus reddere, adesseque pingentibus Riccium, quoad opus integrè absoluisent. Hinc domum conductam palatio proximam vix intrarat, cum Regis nomine fidicines quatuor in eam subeunt rogantque tradi sibi artem rudicularis organi pulsandi: nam de obsoleta ut diximus veteri musica supersunt illic fidicines eorumque in Regia Collegium nobile, Mathematicis censu, & dignitate præstantius. Commodum cecidit Pantoia, ex Cataneo Nanchini, cantus aliquot didicisse: illum quater Eunuchi summissis genibus professi discipulos venerati sunt pro Magistro; quater organo pariter flexere genua, ne se sibi ignotis præberet difficile; itabat quotidie in palatium Pantoia, exercebatque illos patientissimè, sed mense plus vno iuniores ægrè cantum vnum utcumque potuere pressis palmulis modulati, multo ægrius senex annorum iam septuaginta; huic tamen cantui aptari carmen enixè ab Riccio flagitabant, qui occasionem ratus minimè negligendam odas octo, modis illis aptas composuit, ea nobilis styli & sententiarum gravitate ut sua quoque singulis venustas, & lepos non deesset, atque ut natæ viderentur cum ea manu modulatione, nostro hinc descripsit inde Sinensi caractere, præfixitque iudicem, *Cantiones organæ Europæ, Sinensi idiomate donatæ*. Iis breui Pechini, editis, breui alia vrbes simpletae sunt, magna cum laude Occidentalium, qui præceptiones morum, & soliditatem Philosophiæ cum canto copulassent, ut suavius in sensus intimos cum aurium voluptate descenderent. Sed vero propius sagaciores quique iudicarunt, voluisse Riccium ab Rege, nunc Eunuchorum, & feminarum vocibus enerui, effata fortia delectabiliter audiri, quibus eum decebat ex virtutum imperio viuere & regnare.

Hæc de oblativis Regi muneribus scitu digna; sed planè dignius in eorum fructu diuinæ prouidentiaæ arcanum, quæ scelestissimi Mathani ad elationem sui & exterminandum Riccium irrisam perfidiam; in abiectionem Mathani, & firmandum in aula Riccium conuertit: quam suorum laborum summam, & præstantissimæ nationis ad Christum adducendæ postremum cardinem suis literis iucundè agnoscit, &

D d

74.
Nostrorum
effigies Regi
petenti offer-
untur, qui se-
nemini vi-
dendum
præbet.

75.
Cantiones
morales à
nostr. Regi.
cod.